

діяльності в Україні дозволить частково вирішити наявні проблеми, насамперед, малого й середнього бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Пилипенко Б.Г. Венчурний капітал як джерело фінансування інноваційних процесів: дис. ...кандидата ек. наук: 08.00.08 Пилипенко Борис Григорович. – К., 2015. – 273 с.
2. Поляк, М. М. Сучасний стан та перспективи розвитку венчурного інвестування в Україні [Електронний ресурс] / М. М. Поляк // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2013. – № 5. – С. 113–116.
3. Мордань Є.Ю. Венчурне інвестування в Україні та світі: сучасні тенденції та особливості розвитку [Електронний ресурс] / Є.Ю. Мордань, Ю.В. Відменко, Ж.О. Кобець //Гроші, фінанси та кредит. - 2018. - Випуск 17. - С.391-399.
4. Venture Pulse: Global Analysis of Venture Funding. KPMG International. URL: <https://home.kpmg.com/xx/en/home/insights.html>.
5. Замлинський В.А. Сучасний стан та перспективи розвитку венчурного інвестування як складової фінансового забезпечення інноваційної діяльності України [Електронний ресурс] / В.А. Замлинський // Фінанси. Економічна безпека Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія. Економічні науки. Науковий журнал. – 2014. -Випуск №5-6. - С. 172-179.

Тимошук Л.А., магістрант,
СНУ ім. Лесі Українки, м. Луцьк, Україна
Науковий керівник: Ліпич Л.Г., д.е.н.,
професор кафедри економіки, безпеки та
інноваційної діяльності підприємства СНУ ім. Лесі
Українки, м. Луцьк, Україна

ОЦІНЮВАННЯ ЧИННИКІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОНОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Технологічне оновлення підприємства вимагає значних капітальних і поточних витрат, які за економічною сутністю є інвестиційними, що необхідні для придбання нового обладнання, реконструкції виробничих приміщень, встановлення і запуску в роботу технологічних ліній і агрегатів. Враховуючи це, під час формування рішення про технологічне оновлення підприємства слід виконати два важливих аналітичних завдання – оцінити потребу підприємства у інвестиційних ресурсах та оцінити чинники, які впливають на рівень інвестиційного забезпечення підприємства. Виконання цих завдань надасть керівникам підприємств інформацію про обсяг інвестицій, які необхідно залучити для технологічного оновлення підприємства, на основі чого вони зможуть аргументовано приймати рішення щодо вибору джерел і методів залучення інвестицій. Отже, для виявлення фактичного стану інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємства і розроблення аргументованих рекомендацій з його покращання необхідним є ідентифікувати та оцінити чинники, які впливають на означений процес.

На наш погляд, найбільш значущими можна виділити наступні чинники:

рівень інвестиційних ризиків, пов'язаних з технологічним оновленням підприємства (мова йде про ймовірність втрати вкладених у інвестиційний проект коштів, або недоотримання очікуваних ефектів від інвестування);

обсяг інвестицій, необхідних для технологічного оновлення підприємства (від обсягу інвестицій залежить вибір джерел залучення інвестиційних ресурсів, умови залучення інвестицій, термін окупності інвестицій. З огляду на це, даний чинник є одним з основних індикаторів під час прийняття інвестиційних рішень);

інвестиційна сприйнятливість підприємства (конкуренція на ринках вимагає постійного вкладення коштів у підприємство у напрямку оновлення технологічних процесів. За такої перспективи розвиток підприємства обмежений внутрішніми джерелами фінансових ресурсів або кредитними коштами);

характер попиту на продукцію підприємства (цей чинник є ключовим при техніко-економічному обґрунтуванні будь-якого інвестиційного проекту. Характер попиту на продукцію підприємства вказує на очікувані надходження від інвестування, а отже і на окупність вкладених коштів);

рівень технологічності виробництва (проведені науковцями дослідження показують, що інвестиційні проекти у сфері високотехнологічного виробництва, зазвичай, характеризуються високим рівнем ризику та капіталомісткості, що вимагає перманентного моніторингу стану реалізації проектних робіт і формування резервних фондів для розв'язання непередбачуваних проблем) [1];

рівень зношеності основних виробничих фондів і можливості підприємства щодо використання наявних виробничих потужностей (цей чинник визначає обсяг інвестицій, необхідних для технологічного оновлення підприємства, тому він суттєво впливає на термін окупності інвестицій та інвестиційні ризики);

інноваційна сприйнятливість підприємства (в даному випадку йдеться про узгодження цілей власників підприємства, суб'єктів керуючої і керованої підсистем управління стосовно вибору такої інноваційної стратегії і тактики підприємства, яка дозволяє технологічно оновлювати виробництво);

рівень інформаційного забезпечення суб'єктів управління, які беруть участь у проектах інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємства (як відомо, управління має інформаційний характер. З огляду на це, раціональність обраної стратегії та тактики інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємства залежить від поінформованості керівників підприємства);

приналежність підприємства до виробничо-господарських об'єднань із замкнутим виробничим циклом (за дослідженнями науковців, що є фахівцями у сфері інвестиційної діяльності, підприємства які володіють замкнутим виробничим циклом, як правило, характеризуються вищим рівнем інвестиційної привабливості у порівнянні з іншими підприємствами);

інвестиційний клімат національної економіки (це інтегрований чинник зовнішнього середовища підприємства, який показує стабільність як критерій прийнятності умов національної економіки для вкладення коштів інвесторів у розвиток підприємств, інфраструктури тощо. Економічна, соціальна, політична і правова стабільність є основою прогнозованості змін у часі, гарантом безпеки для

інвесторів. Урахування цього чинника є важливим для прогнозування інвестиційних ризиків, передбачення ймовірних витрат, пов'язаних із залученням кредитів, складання бюджету проєктів інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємств).

Отже, проведений аналіз показав, що за змістом доцільно виділяти такі чинники як [2]: рівень інвестиційних ризиків, пов'язаних з технологічним оновленням підприємства; обсяг інвестицій, необхідних для технологічного оновлення підприємства; інвестиційна сприйнятливість підприємства; характер попиту на продукцію підприємства; рівень високотехнологічності виробництва; рівень зносу основних виробничих фондів і можливості підприємства щодо використання наявних виробничих потужностей; інноваційна сприйнятливість підприємства; рівень інформаційного забезпечення суб'єктів управління, які беруть участь у проєктах інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємства; приналежність підприємства до виробничо-господарських об'єднань із замкнутим виробничим циклом; інвестиційний клімат національної економіки; за джерелом виникнення – чинники внутрішнього середовища; чинники зовнішнього середовища; за рівнем дії – чинники, які діють на макрорівні; чинники, які діють на мікрорівні; за силою впливу – чинники, які сильно впливають на досліджуваний об'єкт; чинники, які слабо впливають на досліджуваний об'єкт; за характером зв'язків – чинники лінійно пов'язані між собою; чинники, пов'язані між собою опосередковано. Таким чином, на підставі аналізу інформації щодо переліку та сутності чинників, які впливають на інвестиційне забезпечення технологічного оновлення машинобудівних підприємств можемо зробити такі висновки: 1) усі з зазначених чинників впливають на інвестиційне забезпечення технологічного оновлення машинобудівних підприємств, проте сила впливу кожного з них є різною; 2) у переліку виділених є чинники, як внутрішнього, так і зовнішнього середовищ підприємства. Внутрішні чинники є керованими, їх дією можна управляти, а зовнішні чинники – некеровані, тому до них необхідно пристосовуватись; 3) серед виділених чинників, є такі, характер впливу яких на рівень інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємств є постійним або змінним, а результат позитивним або негативним. Тому для поглиблення методичного інструментарію підготовки і реалізації управлінських рішень щодо інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємств необхідно володіти інформацією не лише про перелік, зміст, джерела виникнення, характер і силу впливу чинників на інвестиційне забезпечення технологічного оновлення підприємств, необхідними є також дані про причинно-наслідкові зв'язки між досліджуваними чинниками. При цьому слід зазначити, що вплив виявлених чинників на показники, які характеризують інвестиційне забезпечення технологічного оновлення є неоднаковими для різних підприємств, що є важливим під час прийняття інвестором рішень стосовно вибору бізнес-партнерів, залучених до інвестиційного процесу.

Загалом, інформація отримана на основі аналізу чинників дозволяє керівниками машинобудівних підприємств виявляти можливості оптимізації процесів інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємств.

При цьому критеріями оптимізації є максимізація доходу, мінімізація ризиків та зростання якісно-продуктивних характеристик технологічного обладнання. Результати отримані при застосуванні такого аналізу дають можливість ідентифікувати резерви більш продуктивного використання фінансового, інтелектуального, техніко-технологічного потенціалу підприємства, раціоналізувати інвестиційні рішення, аргументувати їх вибір. Отже, на підставі аналізу можна стверджувати, що чинники, які впливають на інвестиційне забезпечення технологічного оновлення підприємств є взаємопов'язаними, утворюють цілісну структуру, яка вказує на те, що зміни, які відбуваються хоча б з одним із чинників неминуче призведуть до змін усіх інших чинників. Це вимагає урахування зв'язків між чинниками під час розроблення і реалізації заходів, які спрямовані на покращення інвестиційного забезпечення технологічного оновлення підприємства.

Список використаних джерел:

1. Добрянська М. В. Сутність і види факторів, які впливають на інвестиційне забезпечення технологічного оновлення. Вісник Хмельницького національного університету. – Хмельницький 2014. Том 1. С. 93–99.

2. Ліпич Л. Г. Розвиток системи управління якістю продукції машинобудівних підприємств : монографія / Л. Г. Ліпич, Н. В. Геліч ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. - Луцьк : РВВ Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2010. - 199 с.

Хомин І. П., к.е.н., ст. викладач кафедри фінансів
Тернопільський національний економічний
університет, м. Тернопіль, Україна

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЯК ПЕРМАНЕНТНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ

Вся історія фінансово-економічного регулювання розвитку аграрного сектору України нагадує перманентний експеримент, хоча загальноновизнаною істиною є неможливість його проведення тут за принципом колби, оскільки це тільки в хімії можна вилити з неї один розчин і замінити на інший без суттєвих втрат. Тут же він призвів до занепаду аграрного сектору під кінець ХХ ст., який Україна не може перебороти понині.

Звичайно, сталося це внаслідок низки причин, проте однією з головних було нераціональне використання фінансових ресурсів, що спричинило нехтування матеріальними, які виглядали маловартісними, оскільки на них штучно утримувалися низькі ціни. Приміром, у т. зв. "застійні часи" одну тонну нафти переробні підприємства отримували по ціні 24,5 крб., у той час, як світові ціни становили 120 доларів. Відтак виникла ілюзія нібито дизпаливо коштує 300 крб./т, тому жодних ефективних заходів щодо економії пального ні на стадії проектування й випуску техніки, ні при її експлуатації не здійснювалося. В результаті на початку 90-х років ХХ ст. витрати нафтопродуктів на одиницю